

LOKALE INCLUSIE AGENDA 2026-2030

GEMEENTE WOENSDRECHT

Onbeperkt meedoen in
Woensdrecht!

VOORWOORD

Inclusie betekent dat iedereen de kans krijgt om mee te doen, ongeacht fysieke, mentale of digitale uitdagingen. Voor mij persoonlijk is het belangrijk dat iedere inwoner zich gezien en gehoord voelt en volop kan deelnemen aan het leven in onze gemeente. Drempels die dat in de weg staan, willen we herkennen en waar mogelijk wegnemen. Zo zorgen we ervoor dat Woensdrecht een plek is waar iedereen zich thuis kan voelen en naar vermogen mee kan doen.

Met de Lokale Inclusie Agenda 2026 tot 2030 laten we zien hoe we als gemeente werken aan toegankelijkheid en gelijke kansen. Deze agenda geeft richting, maakt duidelijk waar onze verantwoordelijkheid ligt en hoe we die invullen. Inclusie raakt alle onderdelen van het gemeentelijk werk: hoe we beleid ontwikkelen, voorzieningen vormgeven en onze dienstverlening bereikbaar houden voor iedereen.

Bij het opstellen van deze agenda hebben we gekeken naar wat al goed gaat en waar extra aandacht nodig is om inclusie verder te versterken. Het uitvoeren van deze agenda is een gezamenlijke opgave van inwoners, organisaties en medewerkers van de gemeente. Hun ervaringen en inzichten zijn van groot belang, want inclusie werkt alleen als we echt luisteren naar wat er speelt in de praktijk.

Met deze agenda leggen we vast hoe we toegankelijkheid en participatie verder verbeteren. Zo zorgen we voor een helder kader om de komende jaren doelgericht aan de slag gaan voor een gemeente waar iedereen mee kan doen.

Thierry de Heer
Wethouder leefbaarheid en inclusiebeleid

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding

- 1.1 Visie
- 1.2 Aanleiding & wettelijk kader
- 1.3 Wat is inclusie
- 1.4 Over wie gaat deze Inclusie agenda

2. Aanpak

- 2.1 Hoe is de IIA opgesteld
- 2.2 De lokale koers

3. Onderwijs & Ontwikkeling

3.1 Huidige situatie

- 3.1.1 Inclusief onderwijs
- 3.1.2 Schoolgebouwen
- 3.1.3 Levenslang ontwikkelen
- 3.1.4 Veilig naar school

3.2 Belangrijkste maatregelen

3.3 Toekomstige focus

4. Thuis

4.1 Huidige situatie

- 4.1.1 Passend woningaanbod
- 4.1.2 Zelfstandig wonen

4.2 Belangrijkste maatregelen

4.3 Toekomstige focus

5. Werk & Inkomen

5.1 Huidige situatie

- 5.1.1 Begeleiding naar werk
- 5.1.2 Regionale samenwerking
- 5.1.3 Maatschappelijk rendement en vrijwilligerswerk

5.2 Belangrijkste maatregelen

5.3 Toekomstige focus

6. Welzijn, Gezondheid & Ondersteuning

6.1 Huidige situatie

- 6.1.1 Gezondheidsbeleid
- 6.1.2 Gezondheidszorg
- 6.1.3 Ondersteuning en Welzijn

6.2 Belangrijkste maatregelen

6.3 Toekomstige focus

7. Vervoer

7.1 Huidige situatie

- 7.1.1 Zelfstandig vervoer
- 7.1.2 Openbaar vervoer en maatwerkvoorzieningen
- 7.1.3 Toegankelijke infrastructuur en verkeersveiligheid

7.2 Belangrijkste maatregelen

7.3 Toekomstige focus

8. Vrije tijd

8.1 Huidige situatie

- 8.1.1 Gastvrijheid en beleving
- 8.1.2 Voorzieningen en infrastructuur
- 8.1.3 Samenwerking en lokale kracht
- 8.1.4 Landschap en beleving

8.2 Toekomstige focus

9. Conclusie

10. Actie agenda 2026-2030

11. Bewustwordingskalender

1. INLEIDING

Iedereen moet in de gemeente Woensdrecht mee kunnen doen - op school, op het werk, in de buurt en in de vrije tijd. Dat lijkt vanzelfsprekend, maar in de praktijk is dat niet altijd zo. Sommige inwoners lopen tegen drempels aan, bijvoorbeeld door een beperking, taalachterstand, leeftijd, inkomen of gezondheid. Met de Lokale Inclusie Agenda 2026–2030 zet de gemeente zich ervoor in dat iedereen de ruimte krijgt om op eigen manier deel te nemen aan het maatschappelijk leven.

De gemeente Woensdrecht wil een plek zijn waar iedereen zich thuis voelt en mee kan doen, ongeacht achtergrond of persoonlijke situatie. Dat vraagt om bewuste keuzes: toegankelijke gebouwen en openbare ruimte, begrijpelijke informatie, gelijke kansen in onderwijs en werk, en een dienstverlening die voor iedereen bereikbaar is.

Met deze Lokale Inclusie Agenda voert de gemeente het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap uit. Dit verdrag verplicht gemeenten om de rechten van mensen met een beperking stap voor stap te realiseren. Maar deze agenda gaat verder: naast een analyse van wat we al doen, geeft het richting aan hoe de gemeente haar invloed gebruikt om toegankelijkheid, gelijkwaardigheid en participatie verder te verbeteren.

De komende jaren vertaalt de gemeente Woensdrecht deze ambitie in concrete maatregelen binnen beleid, uitvoering en dienstverlening. Zo bouwen we aan een toegankelijke en inclusieve gemeente waarin iedereen, zonder uitzondering, de kans heeft om volwaardig mee te doen.

A thin vertical green line is located on the left side of the slide.

1.1 VISIE

“Woensdrecht is een toegankelijke, veilige en gastvrije gemeente, waar iedereen de mogelijkheid heeft om naar vermogen mee te doen en bij te dragen aan de samenleving.”

1.2 AANLEIDING & WETTELIJK KADER

In 2016 heeft Nederland het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap (hierna: VN-Verdrag Handicap) geratificeerd. Dit verdrag bevestigt het recht van mensen met een beperking om gelijkwaardig deel te nemen aan de samenleving en vormt de internationale basis voor een inclusieve samenleving.

Het VN-Verdrag gaat uit van het sociaal model van beperking. Waar eerdere wetgeving het medisch model de beperking zelf als probleem zag, benadrukt het sociaal model dat de samenleving een persoon “gehandicapt” kan maken. Niet de beperking zelf vormt de drempel, maar inrichting van de omgeving, gebouwen, informatie en dienstverlening. Toegankelijke voorzieningen maken volwaardige deelname voor iedereen mogelijk.

Het VN-Verdrag maakt daarbij onderscheid tussen een beperking (de individuele eigenschap of conditie) en een handicap (de belemmering die ontstaat door de manier waarop de samenleving is ingericht). Het motto van het verdrag, “Niets over ons, zonder ons”, benadrukt dat mensen met een beperking actief betrokken moeten worden bij beslissingen die hen aangaan.

Het VN-Verdrag heeft invloed op meerdere nationale wetten, waaronder de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte, de Kieswet, de Jeugdwet, de Participatiewet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Het Besluit algemene toegankelijkheid verplicht alle sectoren, waaronder gemeenten, om de toegankelijkheid voor mensen met een beperking geleidelijk te verbeteren. Daarmee raakt het VN-Verdrag niet alleen het sociaal domein, maar ook andere terreinen zoals ruimtelijke ordening, mobiliteit en communicatie.

Bovendien vloeit de totstandkoming van deze Lokale Inclusie Agenda voort uit het Collegewerkprogramma en een motie van de gemeenteraad. Daarin is uitgesproken dat Woensdrecht wil werken aan een diverse, toegankelijke en inclusieve gemeente. Deze bestuurlijke kaders onderstrepen dat inclusie geen afzonderlijk beleidsterrein is, maar een rode draad vormt binnen het gemeentelijk handelen.

Met de Lokale Inclusie Agenda 2026–2030 beschrijft de gemeente Woensdrecht hoe zij binnen haar eigen invloedssfeer werkt aan een toegankelijke, veilige en inclusieve samenleving. Naast een analyse vormt de agenda een praktisch instrument waarmee de gemeente stap voor stap uitvoering geeft aan het VN-Verdrag Handicap. Het doel is niet in één keer volledig inclusief te zijn, maar gericht en structureel belemmeringen weg te nemen en toegankelijkheid te verbeteren, zodat iedereen in Woensdrecht volwaardig kan meedoen.

1.3 WAT IS INCLUSIE?

Inclusie betekent dat iedereen volwaardig kan deelnemen aan de samenleving, ongeacht leeftijd, afkomst, geslacht, beperking, inkomen, religie of levensfase. Het gaat om een samenleving waarin iedereen zich welkom voelt, gelijke kansen krijgt en naar vermogen kan meedoen.

Voor de gemeente Woensdrecht betekent dit dat toegankelijkheid, gelijkwaardigheid en betrokkenheid leidend zijn bij beleid en uitvoering. Inclusie gaat niet alleen over mensen met een beperking, maar over alle inwoners die - tijdelijk of structureel - belemmeringen ervaren om volledig mee te doen.

Een inclusieve gemeente zorgt ervoor dat fysieke, sociale en digitale drempels worden weggenomen. Dit begint bij hoe de gemeente haar gebouwen, voorzieningen, informatie en dienstverlening inricht. Ook de toon van communicatie, het gebruik van begrijpelijke taal en het bewustzijn van medewerkers spelen hierin een belangrijke rol.

Inclusie betekent niet dat iedereen hetzelfde is of hetzelfde moet kunnen, maar dat iedereen de kans krijgt om op eigen manier deel te nemen aan het maatschappelijk leven. Het gaat om het creëren van gelijke uitgangsposities, niet om gelijke uitkomsten.

De kern van inclusie in Woensdrecht is dan ook:

“iedere inwoner moet zich welkom voelen, toegang hebben tot voorzieningen en de mogelijkheid krijgen om actief deel te nemen aan de gemeenschap.”

1.4 OVER WIE GAAT DEZE INCLUSIE AGENDA?

De Lokale Inclusie Agenda Woensdrecht 2026–2030 gaat over alle inwoners van Woensdrecht. Iedereen moet zich welkom voelen, zich kunnen ontwikkelen en naar vermogen kunnen meedoen - thuis, op school, op het werk en in de vrije tijd.

Niet iedereen heeft dezelfde kansen om volwaardig deel te nemen aan de samenleving. Sommige inwoners ervaren belemmeringen door een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking, anderen door leeftijd, inkomen, gezondheid, afkomst, taalvaardigheid of levensfase. Deze agenda is er juist voor hen - voor iedereen die, tijdelijk of structureel, ondersteuning nodig heeft om mee te kunnen doen.

Maar inclusie vraagt méér dan aandacht voor specifieke groepen. Deze agenda richt zich ook op de samenleving als geheel. Werkgevers, scholen, verenigingen, zorg- en welzijnsorganisaties, ondernemers en inwoners zonder beperking spelen allemaal een rol.

Zo zorgen zij ervoor dat de gemeente Woensdrecht een plek is waar iedereen de ruimte krijgt om mee te doen, bij te dragen en zich gewaardeerd te voelen.

- **Mensen met een beperking** – zichtbaar of onzichtbaar, fysiek, verstandelijk of psychisch.
- **Ouderen** – die langer zelfstandig willen blijven wonen en deelnemen aan het maatschappelijk leven.
- **Jongeren en kinderen** – die gelijke kansen verdienen in onderwijs, ontwikkeling en werk.
- **Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt** – waaronder werkzoekenden, vrijwilligers en inwoners die (nog) niet regulier kunnen werken.
- **Inwoners met lage inkomens of schulden** – voor wie financiële drempels participatie kunnen beperken.
- **Mensen met beperkte taal- of digitale vaardigheden** – zoals laaggeletterden, statushouders en arbeidsmigranten.
- **Mantelzorgers en naasten** – die onmisbare ondersteuning bieden aan kwetsbare inwoners.
- Inwoners uit de **LHBTI+ gemeenschap** die in het dagelijks leven belemmeringen ervaren.

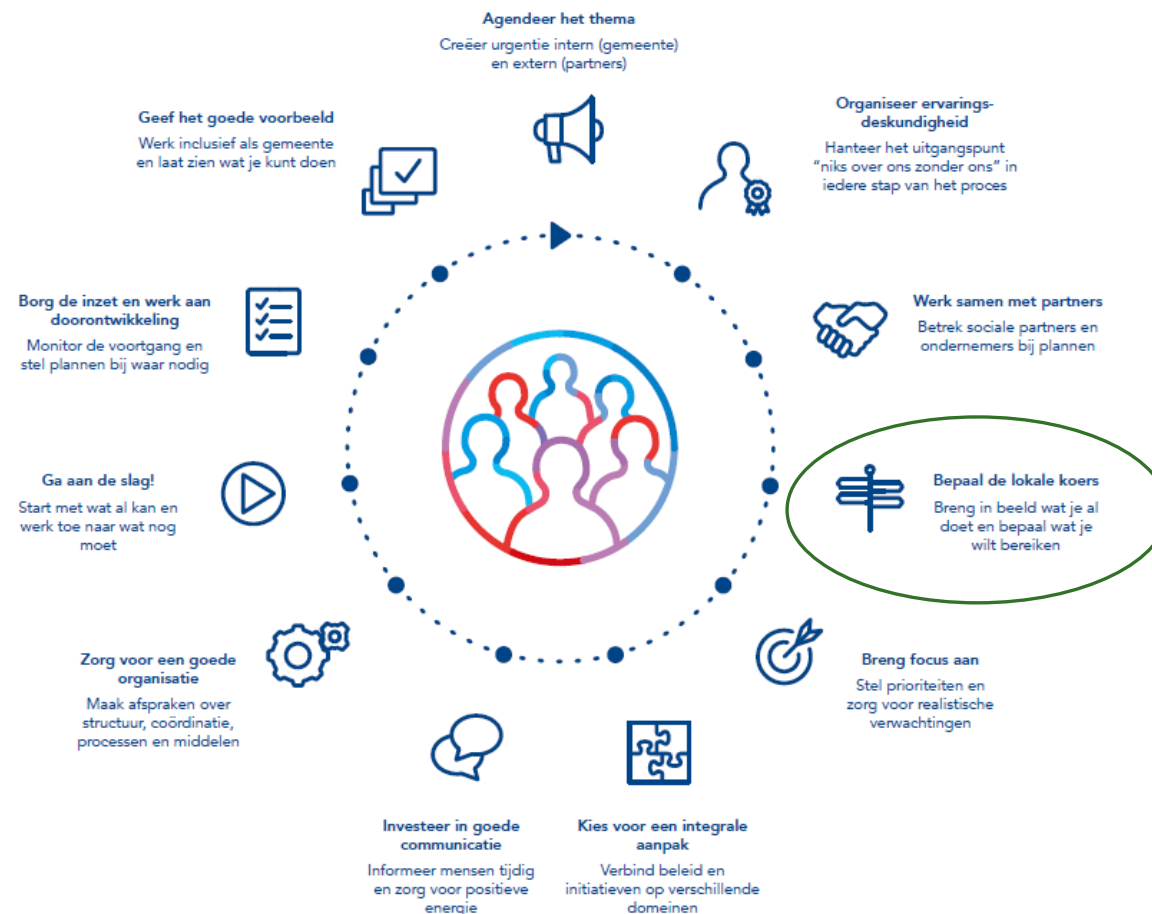
2. AANPAK

Om te komen tot de Lokale Inclusie Agenda zijn verschillende stappen doorlopen. Omdat niet is vastgesteld wat precies in een inclusie agenda moet staan of hoe een gemeente deze opstelt, heeft de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) in samenwerking met de Alliantie VN-Verdrag de handreiking 'Lokale inclusie agenda: iedereen doet mee!' opgesteld. Deze handreiking vormde de basis voor de Woensdrechtse inclusie agenda 2026-2030.

De handreiking bevat een routekaart van de VNG met 11 stappen die belangrijk zijn voor de ontwikkeling van lokaal inclusiebeleid en het vastleggen ervan in een agenda. Een aantal stappen zijn al afgerond of lopen door. Het vertrekpunt voor deze agenda ligt bij punt 4 'Bepaal de lokale koers'.

De koers is bepaald door gesprekken met lokale experts en ervaringsdeskundigen. Ook is bestaand beleid geanalyseerd. Gesprekken met de Adviesraad Sociaal Domein, de resultaten uit de 'Lemon-Enquête' en de 'toekomstvisie', hebben geholpen om de juiste lokale accenten te leggen, zowel bij de doelgroepformulering als bij de focuspunten in de actieagenda.

Figuur: Routekaart Lokale Inclusie Agenda:

2.1 HOE IS DE LIA OPGESTELD

Het VN-Verdrag heeft als doel dat Nederland toegankelijk en inclusief is voor iedereen. De samenleving moet achterstanden wegnemen die mensen met een beperking ervaren om volwaardig mee te kunnen doen. Het VN-Verdrag noemt een aantal uitgangspunten die de VNG in de handreiking samenvatte in de woorden:

Gelijkheid, Solidariteit, Autonomie en Participatie.

De implementatie van het VN-Verdrag brengt deze uitgangspunten in praktijk.

Bij het ontwikkelen van de Lokale Inclusie Agenda zijn de volgende onderwerpen altijd belangrijk voor een inclusieve samenleving:

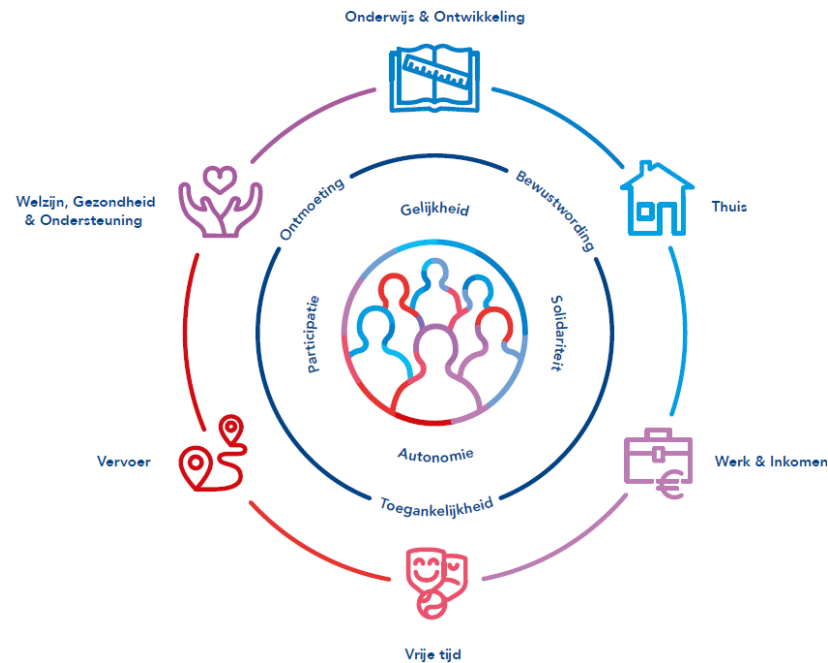
Bewustwording, Ontmoeting en Toegankelijkheid.

Bewustwording is nodig om alle inwoners en medewerkers van een gemeente zich te laten realiseren dat er drempels in de samenleving zijn voor mensen met een beperking. Inleving in de leefwereld van een ander draagt bij aan de nodige bewustwording.

Ontmoeting tussen mensen met en zonder beperking zorgt ervoor dat er begrip ontstaat voor de verschillende perspectieven van waaruit mensen denken. Mensen met en mensen zonder beperking.

Toegankelijkheid is altijd een eerste voorwaarde om mee te kunnen doen. Wanneer het OV niet rolstoeltoegankelijk is, kun je niet naar je werk. Wanneer afspraken bij de gemeente alleen telefonisch gemaakt kunnen worden, kun je met een gehoorbeperking geen afspraken maken. Het moet dus voor iedereen mogelijk zijn ergens (letterlijk) toegang te krijgen en ook weer veilig weg te gaan (uitgankelijkheid).

EEN INCLUSIEVE SAMENLEVING RAAKT VERSCHILLENDE ASPECTEN VAN HET LEVEN. HET VNG-MODEL HANTEERT HIERVOOR ZES VERSCHILLENDE LEVENSDEMEINEN DIE VOOR IEDEREEN VAN BELANG ZIJN:

1. **Onderwijs & ontwikkeling.** De toegankelijkheid van het onderwijs en de mogelijkheden voor inwoners om zich levenslang te kunnen ontwikkelen.

2. **Thuis.** De toegankelijkheid van woningen en de mogelijkheden voor iedereen om te wonen waar en hoe ze willen.

3. **Werk & inkomen.** De beschikbaarheid en toegankelijkheid van werkplekken en de mogelijkheden voor iedereen om maatschappelijke betekenis hebben.

4. **Vrije tijd.** De toegankelijkheid van locaties en evenementen en de mogelijkheden om in je vrije tijd te doen wat je wilt.

5. **Vervoer.** De toegankelijkheid van (openbaar) vervoer en de mogelijkheden voor iedereen om zichzelf te kunnen verplaatsen.

6. **Welzijn, gezondheid & ondersteuning.** De beschikbaarheid van zorg en ondersteuning en de mogelijkheden voor iedereen om sociale contacten te onderhouden.

Over deze zes levensdomeinen is de Lokale Inclusie Agenda vormgegeven. Per domein is een analyse gedaan op wat we al doen (**de huidige situatie**), wat de lokale koers is (**belangrijkste maatregelen**) en wat mogelijk nieuwe acties en initiatieven kunnen zijn (**toekomstige focus**). Hieruit ontstaat een concrete actieagenda met praktische maatregelen die bijdragen aan de eerder genoemde basisprincipes.

2.2 DE LOKALE KOERS

Een inclusieve samenleving begint dichtbij huis. De uitkomsten van het onderzoek 'Leefbaarheid in Woensdrecht 2024' laten zien dat de meeste inwoners tevreden zijn over hun woonomgeving, maar dat de leefbaarheid in sommige kernen onder druk staat. Inwoners ervaren vaker drempels in toegankelijkheid, voorzieningen en sociale verbondenheid.

Deze signalen vormen het vertrekpunt voor onze lokale koers. Inclusie in Woensdrecht betekent niet alleen aandacht voor mensen die nu belemmeringen ervaren, maar ook het voorkomen dat inwoners buiten de boot vallen. We willen voorkomen dat verschillen tussen dorpen, leeftijden of groepen leiden tot ongelijkheid in kansen of betrokkenheid.

Uit de Toekomstvisie blijkt dat de lokale koers voor inclusie sterk samenhangt met het thema **Sterke Dorpen** en het idee van een verbonden gemeenschap.

De visie laat duidelijk zien wat de gemeente onder een inclusieve toekomst verstaat: dorpen waarin mensen zich kunnen ontplooien, elkaar ontmoeten en samen verantwoordelijkheid nemen.

De toekomstvisie benadrukt dat eigen kracht het uitgangspunt is voor meedoen in de samenleving. Iedereen moet zich op eigen manier kunnen ontplooien en participeren. Wanneer dat niet lukt, biedt de gemeenschap of de gemeente ondersteuning op maat.

Om dit te faciliteren hanteren we de volgende uitgangspunten:

- *Investeren in sociale cohesie, verenigingsleven en ontmoetingsplekken om isolement te voorkomen en samenhang te versterken.*
- *Respect voor verschillen en het actief bevorderen van sociale veiligheid, acceptatie en gelijke behandeling (ook voor LHBTQI+, nieuwkomers en andere groepen).*
- *Toegankelijkheid van openbare ruimte, vervoer en dienstverlening verbeteren, zodat alle inwoners kunnen meedoen.*
- *Bevorderen van levensloopbestendig wonen en inclusieve woonvormen die aansluiten bij verschillende levensfasen.*
- *Inclusie realiseren in samenwerking met inwoners, verenigingen, ondernemers, onderwijs en maatschappelijke organisaties*

3. ONDERWIJS & ONTWIKKELING

LEVENSLANG LEREN EN GELIJKE KANSSEN VOOR
IEDEREEN

**DOELGROEP: KINDEREN EN JONGEREN (0–23
JAAR), MENSEN MET BEPERKTE
BASISVAARDIGHEDEN**

In de gemeente Woensdrecht staat leren en ontwikkelen centraal. Iedere inwoner moet zich levenslang kunnen ontwikkelen en gelijke kansen krijgen binnen het onderwijs. Dit vraagt om toegankelijke en veilige scholen, een sterke verbinding tussen onderwijs en zorg, en extra ondersteuning voor inwoners met een taal- of onderwijsachterstand.

De gemeente werkt hiervoor met verschillende beleidsinstrumenten, waaronder het *Integraal Huisvestingsprogramma (IHP)*, het *Onderwijsachterstandenbeleid*, de *Regionale Educatieve Agenda Brabantse Wal*, het *Uitvoeringsprogramma Leerplicht & Doorstroompunt*, het *Regionaal Programma Voortijdig Schoolverlaten* en de *Aanpak Basisvaardigheden Laaggeletterdheid*.

3.1 HUIDIGE SITUATIE

Dit is wat we doen:

In Woensdrecht wordt ingezet op inclusief onderwijs en levenslang leren. Kinderen volgen regulier onderwijs waar mogelijk. Het beleid ondersteunt een soepele overgang tussen opvang, voorschool, basisschool en voortgezet onderwijs, met extra aandacht voor leerlingen met ondersteuningsbehoefte

3.1.1 Inclusief onderwijs

Inclusief onderwijs betekent in Woensdrecht dat niemand wordt buitengesloten:

Het **Onderwijsachterstandenbeleid (OAB)** is gericht op het voorkomen en verminderen van achterstanden bij kinderen van 0 tot 12 jaar. In dit beleid wordt nauw samengewerkt met de scholen, jeugdgezondheidszorg, welzijnsorganisaties en kinderopvang. Doorlopende leerlijnen zorgen daarbij voor een soepele overgang tussen kinderopvang en basisonderwijs.

Ouders spelen een actieve rol dankzij het gemeentelijk ouderbeleid, waarbij extra aandacht uitgaat naar anderstalige en laaggeletterde ouders. Voor nieuwkomerskinderen met een taalachterstand is er tijdelijk intensief taalonderwijs op een aparte school in de regio, zodat zij daarna zo goed mogelijk kunnen instromen in het reguliere onderwijs.

Leerplichtambtenaren richten zich op het voorkomen van schooluitval en het volgen van kinderen in kwetsbare situaties. Jongeren van 5 tot 18 jaar worden begeleid om onderwijs of een passende leerroute te blijven volgen.

Het **Doorstroompunt (voorheen RMC)** ondersteunt jongeren die zonder diploma het onderwijs verlaten. Doorstroomcoaches helpen hen alsnog een opleiding af te ronden of naar passend werk te begeleiden. Met de invoering van de wet **Van school naar duurzaam werk (2026)** wordt deze begeleiding verder uitgebreid voor jongeren van 18 tot 27 jaar.

Daarnaast voorkomen we door de lokale en regionale **Aanpak basisvaardigheden West-Brabant** uitsluiting door beperkte taal- en digitale vaardigheden. In samenwerking met scholen, bibliotheken en maatschappelijke organisaties worden mensen met beperkte basisvaardigheden ondersteund. Het **To-Taalhuis** speelt hierin een belangrijke rol met lesaanbod en oefengroepen lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden.

3.1.2 Schoolgebouwen

Het *Integraal Huisvestingsplan Onderwijsvoorzieningen 2025–2028* richt zich op toekomstbestendige en inclusieve schoolgebouwen en sluit aan bij de onderwijsvisie op Integratie Kindcentra (IKC's), met opvang, onderwijs, welzijn en sport onder één dak.

Binnen een IKC werken professionals vanuit één gezamenlijke visie aan de ontwikkeling van kinderen. Schoolgebouwen worden opengesteld voor maatschappelijk gebruik, zoals sociale en culturele activiteiten, gezondheid, welzijn en ontmoeting. Zo dragen scholen bij aan sociale cohesie en inclusie in de wijk.

3.1.3 Levenslang ontwikkelen

Leren stopt niet na het formele onderwijs. Jongeren en volwassenen kunnen zich blijven ontwikkelen via nascholing, bijscholing en omscholing. De bibliotheek West-Brabant, Curio en de BWI bieden taallessen, taalcafés en taal-oefengroepen aan voor Nederlandstalige inwoners en nieuwkomers. BWI ondersteunt op individueel niveau bij grip op geld & digitale ondersteuning voor mensen met financiële problemen. De ISD verzorgt inburgeringstrajecten via *Echt Nederlands*.

Daarnaast biedt de bibliotheek trainingen digitale vaardigheden (*Klik & Tik, Digisterker*) en beheert het *Informatiepunt Digitale Overheid (IDO)* voor digitale vragen

3.1.4 Veilig naar school

Verkeersveiligheid rond scholen is een belangrijk speerpunt uit het *Mobiliteitsplan 2026-2030 Woensdrecht*. Het doel is een veilige schoolomgeving voor alle leerlingen. Daarbij wordt fysieke toegankelijkheid voor minder valide kinderen als basisuitgangspunt meegenomen.

Praktijkvoorbeelden:

Huijbergen – Ste. Marie: behoud op dorpslocatie en integratie kinderopvang versterken lokale samenhang.

Ossendrecht – 't Paviljoen: samenwerking tussen onderwijs, bibliotheek en kinderopvang tot inclusief leercentrum.

Hoogerheide – De Boemerang: verbeterd binnenklimaat (Frisse Scholen Klasse B).

Woensdrecht – IKC Fortuna: nieuw gebouw met onderwijs, opvang en gymzaal; volledig geïntegreerd kindcentrum.

- ❖ Toepassing van *Duurzaam Veilig*-principes (30 km/u-zones, veilige kruisingen)
- ❖ Educatie en campagnes op scholen (*BVL, Totally Traffic, MONO*)
- ❖ Extra aandacht voor kwetsbare verkeersdeelnemers
- ❖ Handhaving rond schooltijden en schoolzones
- ❖ Verbeterde verlichting en oversteekvoorzieningen
- ❖ Structurele monitoring op basis van meldingen van ouders en scholen
- ❖ Integratie van onderwijs, opvang, welzijn en sport (IKC's)
- ❖ toegankelijkheid voor mensen met een Fysieke beperking
- ❖ Scholen als ontmoetingsplek voor de buurt
- ❖ Maatwerk in leerplicht en loopbaanontwikkeling
- ❖ Betrokkenheid van ouders en jongeren bij beslissingen
- ❖ Preventieve en netwerkgerichte benadering in plaats van enkel handhaving

3.2 BELANGRIJKSTE MAATREGELEN

SAMENGEVAT VORMEN DE MAATREGELEN HIERNAAST DE KERN VAN WAT WE NU ALS GEMEENTE AL DOEN OM DE VEILIGHEID, TOEGANKELIJKHEID EN ONTWIKKELKANSSEN VAN KINDEREN EN JONGEREN TE VERBETEREN. WE COMBINEREN FYSIEKE INGREPEN IN DE LEEFOMGEVING MET EDUCATIE, HANDHAVING EN NAUWE SAMENWERKING TUSSEN PARTNERS IN ONDERWIJS, OPVANG EN WELZIJN. DAARMEE ONTSTAAT EEN INTEGRALE AANPAK DIE AANSLUIT BIJ DE BEHOEFTE VAN LEERLINGEN, OUDERS EN DE BREDERE BUURT.

3.3 Toekomstige focus (2026–2030)

Hoewel veel activiteiten reeds in bestaand beleid zijn opgenomen, en we hiermee voldoen aan de principes uit de VN-ladder en het VNG protocol, willen we met deze agenda richting de toekomst aanzet geven tot het verder versterken van de volgende uitgangspunten:

- **Het verder vergroten van fysieke en sociale toegankelijkheid van onderwijsvoorzieningen**
- **Het blijven stimuleren van levenslang leren voor alle inwoners**

Deze uitgangspunten zijn onderdeel van ons vigerend beleid, maar in het kader van inclusie kan er op deze onderwerpen aanvullend beleid ontwikkeld worden.

Eén van de concrete acties in de agenda is het breder participeren met onze externe partners en inwoners. Hierop kunnen specifiek voor het thema 'inclusie' nieuwe uitgangspunten ontwikkeld worden.

4. THUIS

WONEN WAAR EN HOE JE WILT

**DOELGROEPEN: PERSONEN MET EEN ZICHTBARE
OF ONZICHTBARE BEPERKING, OUDEREN,
STARTERS, ARBEIDSMIGRANTEN EN
STATUSHOUDERS.**

Iedere inwoner van Woensdrecht moet kunnen wonen op een manier die past bij zijn of haar wensen, mogelijkheden en levensfase. Een inclusieve woonomgeving betekent dat iedereen zelfstandig kan wonen in een veilige, toegankelijke en prettige leefomgeving, met voorzieningen en ondersteuning dichtbij.

Het gemeentelijke beleid binnen dit thema wordt gevormd door onder meer het *Volkshuisvestingsprogramma gemeente Woensdrecht* en de *Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)*. Daarnaast werkt de gemeente nauw samen met partners zoals de *Brede Welzijnsinstelling (BWI)*, zorgaanbieders en woningcorporaties

4.1 HUIDIGE SITUATIE

Een goed thuis begint bij een woning die aansluit bij de behoeften van de bewoner, zowel qua ligging als toegankelijkheid. Soms zijn aanpassingen of begeleiding nodig. Woensdrecht streeft ernaar dat iedereen kan wonen waar gewenst, met passende zorg, ondersteuning en voorzieningen in de directe omgeving. Het woonbeleid richt zich onder andere op 'passend woningaanbod' en 'zelfstandig wonen'. Deze onderwerpen lichten we hiernaast verder uit.

Voorbeeld: VanThuisUit

Het zorgconcept *VanThuisUit* biedt ouderen de mogelijkheid langer zelfstandig te wonen in een veilige omgeving tussen thuis en verpleeghuis in. Dit initiatief van *TanteLouise*, *CZ Zorgkantoor* en *Woningstichting Woensdrecht* wordt gerealiseerd in het voormalige verzorgingshuis *Heideduin* te Hoogerheide, met 35 seniorenappartementen.

4.1.1 Passend woningaanbod

De vergrijzing betreft circa 64% van de woningbehoefte ouderenhuisvesting, terwijl ook starters veel vraag hebben. De gemeente wil beide groepen ondersteunen door te bouwen waar de behoefte ligt en de identiteit van de kernen te versterken.

Door de groei van eenpersoonshuishoudens tussen 2014 en 2024 stijgt het aantal huishoudens sneller dan het aantal inwoners, wat vraagt om woningen die beter passen bij alleenstaanden en ouderen.

Woensdrecht huisvest arbeidsmigranten, vanwege de ligging tussen de havens van Rotterdam en Antwerpen. De gemeente wil dit reguleren zodat reguliere woningen beschikbaar blijven voor andere inwoners.

Ook statushouders hebben recht op passende huisvesting, waarvoor de gemeente samen met woningcorporaties voldoende sociale huurwoningen realiseert om aan de wettelijke taakstelling te voldoen.

Om beter aan te sluiten bij de diverse woonbehoeften stimuleert de gemeente vernieuwende woonvormen, waaronder:

- **Geclusterde woonvormen** voor ouderen en mensen met een zorgvraag (zoals *VanThuisUit* of *Knarrenhof*).
- **Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO)** en **Mede-Opdrachtgeverschap (MO)** om bewoners invloed te geven op ontwerp en invulling.
- **Gemengde woonvormen**, zoals kangoeroewoningen of projecten waarin jong en oud samenleven.

Bij nieuwe bouw- of transformatielocaties wordt actief onderzocht of deze concepten toepasbaar zijn.

4.1.2 Zelfstandig wonen

Sommige inwoners hebben extra ondersteuning of een aangepaste woonvorm nodig om zelfstandig te kunnen leven. De grootste groep zijn ouderen en personen met een fysieke beperking, maar ook mensen die uitstromen uit opvang, beschermd wonen, jeugdzorg of detentie vragen extra aandacht.

Gemeente en regio zijn samen verantwoordelijk voor voldoende passende woonruimte, bijvoorbeeld via geclusterde eenheden, zelfstandige appartementen of het herbestemmen van bestaande zorglocaties.

Zorgconcepten en ondersteuning

Hier volgen een aantal voorbeelden van vormen van ondersteuning die de gemeente samen met haar partners biedt aan inwoners:

- ❖ **Blijverslening en Verzilverlening:** financiële steun voor woningaanpassingen zodat ouderen langer thuis kunnen blijven wonen.
- ❖ **woonzorgzones per kern:** analyse van de lokale zorgbehoefte per kern, gericht op het juiste type seniorenwoning (nultreden, geclusterd of zorggeschikt).
- ❖ **Gezonde leefomgeving:** uitvoering van het *Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)*, gericht op welzijn, vitaliteit en preventie.
- ❖ **Gemengde woonvormen:** stimuleren van projecten waarin jong en oud samenleven en elkaar ondersteunen, ter versterking van sociale samenhang.

4.2 BELANGRIJKSTE MAATREGELEN

SAMENGEVAT VORMEN DE MAATREGELEN HIERNAAST DE KERN VAN WAT WE NU ALS GEMEENTE AL DOEN MET ONS TOEKOMSTBESTENDIG SOCIAAL WOONBELEID DAT AANSLUIT BIJ DE BEHOEFTE VAN INWONERS. WE RICHTEN ONS ZOWEL OP HET VERSTERKEN VAN DE SOCIALE BASIS EN HET TOEGANKELIJK HOUDEN VAN ZORG, ALS OP HET REALISEREN VAN PASSENDE EN BETAALBARE WOONRUIMTE. ZO ONTSTAAT EEN SAMENHANGENDE AANPAK DIE ONDERSTEUNING, ONTMOETING EN WONEN MET ELKAAR VERBINDT.

- ❖ Uitvoering van de Wmo en versterking van de sociale basis
- ❖ Realisatie van woonzorgzones per kern
- ❖ Bevorderen van informele zorg en ontmoeting
- ❖ Preventieve ondersteuning binnen het zorgstelsel
- ❖ Bouwen naar de actuele behoefte van inwoners
- ❖ Behoud en betaalbaarheid van bestaande woningen
- ❖ Bevorderen van doorstroming via ouderenhuisvesting
- ❖ Creëren van kansen voor starters
- ❖ Onderzoek naar lokale voorrang bij woningtoewijzing
- ❖ Nieuwe woningbouw in alle kernen
- ❖ Prestatieafspraken tussen gemeente, woningcorporaties, huurdersverenigingen
- ❖ Stimuleren van innovatieve woonvormen
- ❖ Behoud van woonwagencentra als onderdeel van inclusief woonbeleid

4.3 Toekomstige focus (2026-2030)

Hoewel veel activiteiten reeds in bestaand beleid zijn opgenomen, en we hiermee voldoen aan de principes uit de VN-ladder en het VNG protocol, willen we met deze agenda richting de toekomst aanzet geven tot het verder versterken van de volgende uitgangspunten:

- **Uitbreiden van woonvormen voor ouderen en mensen met een beperking**
- **Versterken van mantelzorgondersteuning**
- **Stimuleren van sociale samenhang in de woonomgeving**
- **Duurzame, energiezuinige en levensloopbestendige woningbouw**

Deze uitgangspunten zijn onderdeel van ons vigerend beleid, maar in het kader van inclusie kan er op deze onderwerpen aanvullend beleid ontwikkeld worden.

Eén van de concrete acties in de agenda is het breder participeren met onze externe partners en inwoners. Hierop kunnen specifiek voor het thema 'inclusie' nieuwe uitgangspunten ontwikkeld worden.

5. WERK EN INKOMEN

IEDEREEN DOET MEE EN HEEFT PERSPECTIEF

**DOELGROEPEN: JONGEREN, VRIJWILLIGERS,
ARBEIDSMIGRANTEN, MENSEN MET EEN AFSTAND TOT DE
ARBEIDSMARKT EN INWONERS MET EEN ZICHTBARE OF
ONZICHTBARE BEPERKING.**

Werk is een belangrijk onderdeel van maatschappelijke participatie: het biedt inkomen, zingeving, structuur en sociale verbondenheid. In Woensdrecht streven we naar een inclusieve arbeidsmarkt waarin iedereen - met of zonder beperking - naar vermogen kan deelnemen.

Het beleid is gebaseerd op onder meer de *Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Woensdrecht 2024*, de *Beleidsregels Re-integratie Participatiewet 2024*, de *Meerjarenagenda Arbeidsmarktregio West-Brabant 2024–2028* en de samenwerking met de *Intergemeentelijke Sociale Dienst (ISD)* en de *Brede Welzijnsinstelling (BWI)*.

5.1 HUIDIGE SITUATIE

De gemeente heeft volgens de Participatiewet de wettelijke taak om inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt te ondersteunen bij re-integratie en participatie. De nadruk ligt daarbij op *maatwerk, arbeidsinclusie en ondersteuning op weg naar duurzaam werk*.

De *Beleidsregels Re-integratie Participatiewet 2024* richten zich op het wegnemen van belemmeringen en het creëren van kansen voor inwoners die zonder hulp niet of moeilijk aan het werk komen met scholing, loonkostensubsidies, participatiebevordering en financiële ondersteuning.

5.1.1 Begeleiding naar werk

Iedereen moet de kans krijgen om mee te doen op de arbeidsmarkt, daarom ondersteunt de gemeente inwoners die (tijdelijk) geen werk kunnen vinden met begeleiding, scholing en coaching.

ISD – Intergemeentelijke Sociale Dienst: De ISD begeleidt inwoners die zonder werk zitten of moeite hebben om werk te vinden. Klantmanagers helpen bij:

- Het zoeken naar passend werk of een stageplaats
- Sollicitatiebegeleiding, workshops en trainingen
- Scholing en omscholing
- Inkomensondersteuning en advies op maat

Voor mensen met een beperking zijn er twee belangrijke indicaties:

1. Banenafpraak: voor mensen in het *Landelijk Doelgroepregister* of afkomstig uit het speciaal onderwijs. Zij krijgen extra begeleiding om te kunnen werken bij reguliere werkgevers.
2. Beschut werk: voor inwoners die vanwege ziekte of beperking alleen kunnen werken in een aangepaste, veilige omgeving.

BWI – Brede Welzijnsinstelling

Ook de BWI speelt een actieve rol in arbeidsactivering via het *Startpunt naar Werk*. Hier worden inwoners ondersteund bij sociale activering en toeleiding naar de arbeidsmarkt. Daarnaast biedt BWI diverse steunpunten, waaronder:

- *Grip op Geld* – financiële zelfredzaamheid
- *Vrijwilligerswerk* – begeleiding en matching
- *Steunpunt Senioren* – ondersteuning en activering voor ouderen

5.1.2 Regionale samenwerking

De Meerjarenagenda Arbeidsmarktregio West-Brabant 2024–2028 (“Van versnippering naar verbinding”) legt de basis voor een sterkere regionale samenwerking. Hierin wordt gewerkt aan de oprichting van een **Regionaal Werkcentrum (RWC)** waar werkgevers, gemeenten, UWV en onderwijsinstellingen samenwerken aan duurzame werkgelegenheid.

De regionale focus ligt op:

- Kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt
- Jongeren en schoolverlaters
- Van-werk-naar-werk begeleiding
- Regionale kennisdeling en scholing

5.1.3 Maatschappelijk rendement en vrijwilligerswerk

Vrijwilligerswerk is onmisbaar voor een vitale gemeenschap, omdat het inwoners de kans geeft bij te dragen aan de samenleving, nieuwe vaardigheden te leren en sociale contacten op te bouwen.

Het *Steunpunt Vrijwilligerswerk* van BWI ondersteunt zowel vrijwilligers als organisaties door:

- ❖ Matchmaking tussen vrijwilligers en organisaties via een online vacaturebank
- ❖ Advies over vergoedingen, scholing en samenwerking
- ❖ Organisatie van trainingen, workshops en netwerkbijeenkomsten
- ❖ Stimulering van maatschappelijke stages en jongerenvrijwilligerswerk

Door vrijwilligerswerk te bevorderen, versterken we de sociale basis, vergroten we maatschappelijke participatie en verkleinen we de afstand tot werk voor mensen die (nog) niet in het reguliere arbeidsproces deelnemen

5.2 BELANGRIJKSTE MAATREGELEN

SAMENGEVAT VORMEN DE MAATREGELEN HIERNAAST DE KERN VAN WAT WE NU ALS GEMEENTE AL DOEN AAN HET VERGROTEN VAN KANSEN OP WERK EN PARTICIPATIE VOOR INWONERS DIE HIERBIJ ONDERSTEUNING NODIG HEBBEN. DOOR INTENSIEVE BEGELEIDING, MAATWERK EN GERICHTE SAMENWERKING WORDEN DREMPELS VERLAAGD EN DUURZAME STAPPEN RICHTING WERK OF SCHOLING MOGELIJK GEMAAKT:

- ❖ Actieve begeleiding door klantmanagers (ISD)
- ❖ Maatwerktrajecten richting werk of scholing
- ❖ Loonkostensubsidies en participatieondersteuning
- ❖ Extra inzet voor mensen met een beperking (Banenafpraak en Beschut werk)
- ❖ Sociale activering en arbeidsoriëntatie via BWI
- ❖ Regionale samenwerking via het RWC

5.3 Toekomstige focus (2026–2030)

Hoewel veel activiteiten reeds in bestaand beleid zijn opgenomen, en we hiermee voldoen aan de principes uit de VN-ladder en het VNG protocol, willen we met deze agenda richting de toekomst aanzet geven tot het verder versterken van de volgende uitgangspunten:

Focuspunten:

- **Verdere versterking van arbeidsinclusie: belemmeringen wegnemen, kansen creëren, maatwerk bieden**
- **Nauwere samenwerking tussen ISD, BWI en werkgeversnetwerken**
- **Ontwikkeling van leer-werktrajecten voor jongeren en statushouders**
- **Bevordering van vrijwilligerswerk als opstap naar werk en participatie**
- **Extra inzet op duurzame arbeidsparticipatie en doorstroming naar regulier werk**

Deze uitgangspunten zijn onderdeel van ons vigerend beleid, maar in het kader van inclusie kan er op deze onderwerpen aanvullend beleid ontwikkeld worden.

Eén van de concrete acties in de agenda is het breder participeren met onze externe partners en inwoners. Hierop kunnen specifiek voor het thema ‘inclusie’ nieuwe uitgangspunten ontwikkeld worden. De agenda is Dynamisch.

6. WELZIJN, GEZONDHEID & ONDERSTEUNING

ASSISTENTIE DICHTBIJ WANNEER NODIG

**DOELGROEPEN: OUDEREN, MENSEN MET EEN
ZICHTBARE OF ONZICHTBARE BEPERKING,
JONGEREN.**

Een inclusieve samenleving vraagt om een stevige sociale basis waarin iedereen zich gezond, veilig en verbonden voelt. Woensdrecht zet zich in op preventie, vitaliteit en tijdige ondersteuning zodat inwoners zelfstandig kunnen meedoen.

Het beleid binnen dit thema wordt vormgegeven via onder meer de *Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)*, de *Jeugdwet*, het *Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)*, het *Integraal Zorgakkoord (IZA)*, het *Preventief jeugdbeleid* en de *Beleidsvisie Sociaal Domein 2025–2030*

6.1 HUIDIGE SITUATIE

Inwoners van Woensdrecht kunnen rekenen op passende zorg, welzijn en ondersteuning dichtbij huis. Dit geldt zowel voor sociale contacten, ontmoetingsplekken, gezondheidszorg en leefstijlbevordering.

De gemeente hanteert een integrale benadering van gezondheid en welzijn, gebaseerd op **positieve gezondheid**: het vermogen van mensen om zich aan te passen en eigen regie te voeren over hun leven ondanks fysieke, mentale of sociale uitdagingen

6.1.1 Gezondheidsbeleid

Het *Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)* vormt de basis van het lokale gezondheidsbeleid. Het doel is dat in 2040 een gezonde generatie opgroeit met minder gezondheidsverschillen en meer aandacht voor mentale weerbaarheid, vitaliteit en preventie. Ook het BWI is betrokken bij de uitvoer van het GALA. Regionaal geven we uitvoer aan het integraal zorgakkoord (IZA) en het aanvullend zorg- en welzijnsakkoord (AZWA).

Belangrijke speerpunten binnen GALA:

- **Preventie en gelijke gezondheidskansen:** terugdringen van gezondheidsachterstanden en bevorderen van kansengelijkheid.
- **Kansrijke Start:** extra ondersteuning tijdens de eerste duizend dagen van een kind.
- **Gezonde leefstijl:** lokale ketenaanpakken rond voeding, bewegen en overgewicht.
- **Valpreventie:** vroegtijdige screening en beweegprogramma's voor ouderen.
- **Mentale gezondheid:** aandacht voor stress, prestatiedruk en eenzaamheid onder jongeren.
- **Welzijn op Recept:** verwijzing van zorgprofessionals naar welzijnsactiviteiten ter bevordering van gezondheid en sociale verbinding.
- **Lokaal Sportakkoord:** stimuleren van sport en bewegen als middel voor vitaliteit en ontmoeting.
- **Gezonde leefomgeving:** inrichting van buurten die uitnodigen tot bewegen, ontmoeten en participeren.

De uitvoering van GALA draagt bij aan een preventieve aanpak die gezondheidsproblemen voorkomt en de zelfredzaamheid van inwoners versterkt.

6.1.2 Gezondheidszorg

Binnen de gemeente wordt zorg steeds meer georganiseerd in samenhang met welzijn, onderwijs en veiligheid. De nadruk ligt op *vroegsignalering, lichte ondersteuning dichtbij* en voorkomen van zwaardere zorg.

De gemeente werkt samen met:

- Huisartsen, jeugdartsen en zorgprofessionals
- De Brede Welzijnsinstelling (BWI)
- Sportverenigingen en scholen
- Zorg- en welzijnsorganisaties

Doel is om zorg laagdrempelig, betaalbaar en toegankelijk te houden. Wanneer intensievere zorg nodig is, wordt maatwerk geboden via de Wmo, Jeugdwet of Participatiewet

6.1.3 Ondersteuning & Welzijn

Een sterke sociale basis is essentieel om inwoners te ondersteunen en isolement te voorkomen. Binnen Woensdrecht speelt de *Brede Welzijnsinstelling (BWI)* hierin een centrale rol.

Taken en functies van BWI:

- ❖ *Toegankelijke ondersteuning*: advies, begeleiding en doorverwijzing bij hulpvragen.
- ❖ *Bevordering van zelfredzaamheid*: inwoners worden gestimuleerd om actief te blijven en zelf oplossingen te vinden.
- ❖ *Samenwerking in de wijk*: met inwoners, vrijwilligers en verenigingen om buurten leefbaar en sociaal te houden.
- ❖ *Specifiek aanbod per doelgroep*:
 - *Steunpunt Mantelzorg* – ondersteuning, advies en respijtzorg voor mantelzorgers.
 - *Steunpunt Senioren* – activiteiten en ondersteuning gericht op vitaliteit en ontmoeting.
 - *Ontmoetingspunten & Maaltijdservices* – bevorderen van sociale cohesie en tegengaan van eenzaamheid.

Deze aanpak voorkomt zwaardere zorg en vergroot de verbondenheid in de gemeenschap.

Ook werkt de gemeente Woensdrecht actief samen met 'RADAR' in het kader van anti-discriminatie. RADAR zet zich op verschillende manieren in om gelijke behandeling te bevorderen en discriminatie te bestrijden. Dat doen ze door:

- adviseren en ondersteunen van melders bij gevallen en gevoelens van discriminatie;
- registreren van en rapporteren over discriminatie-incidenten;
- onderzoek naar gelijke behandeling;
- geven van trainingen en workshops;
- adviseren over beleid.

- ❖ Uitvoering van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)
- ❖ Implementatie van Welzijn op Recept
- ❖ Programma *Kansrijke Start* voor jonge gezinnen
- ❖ Lokaal Sportakkoord voor vitaliteit en ontmoeting
- ❖ Valpreventie en beweegprogramma's voor ouderen
- ❖ Aanpak van overgewicht en middelengebruik
- ❖ Vroegsignalering van mentale problematiek en eenzaamheid
- ❖ Samenwerking tussen zorg, onderwijs, sport en welzijn
- ❖ Passende ondersteuning via Wmo, Jeugdwet en Participatiewet
- ❖ Versterking van de sociale basis door de BWI en vrijwilligersnetwerken

6.2 BELANGRIJKSTE MAATREGELEN

SAMENGEVAT VORMEN DE MAATREGELEN HIERNAAST DE KERN VAN WAT WE NU ALS GEMEENTE AL DOEN MET EEN BREDE, PREVENTIEVE AANPAK OM DE GEZONDHEID, VITALITEIT EN VEERKRACHT VAN INWONERS TE VERSTERKEN. DOOR ZORG, WELZIJN, ONDERWIJS EN SPORT MET ELKAAR TE VERBINDEN, ONTSTAAT EEN STEVIG NETWERK DAT TIJDIG KAN ONDERSTEUNEN EN PROBLEMEN HELPT VOORKOMEN. ZO WERKEN WE AAN EEN GEZONDE LEEFOMGEVING VOOR IEDEREEN:

6.3 Toekomstige focus (2026–2030)

Hoewel veel activiteiten reeds in bestaand beleid zijn opgenomen, en we hiermee voldoen aan de principes uit de VN-ladder en het VNG protocol, willen we met deze agenda richting de toekomst aanzet geven tot het verder versterken van de volgende uitgangspunten:

- **Het versterken van preventie en vroegsignalering**
- **Het vergroten van mentale veerkracht bij jongeren en volwassenen**
- **Het bevorderen van samenwerking tussen zorg, welzijn en onderwijs**
- **Het verminderen van gezondheidsachterstanden in kwetsbare wijken**
- **Het stimuleren van vitale, gezonde leefomgevingen die ontmoeting en beweging bevorderen**
- **Het versterken van mantelzorgondersteuning en respijtzorg**
- **Het stimuleren van verenigingen bij te dragen aan een inclusieve samenleving**

Deze uitgangspunten zijn onderdeel van ons vigerend beleid, maar in het kader van inclusie kan er op deze onderwerpen aanvullend beleid ontwikkeld worden.

Eén van de concrete acties in de agenda is het breder participeren met onze externe partners en inwoners. Hierop kunnen specifiek voor het thema 'inclusie' nieuwe uitgangspunten ontwikkeld worden. De agenda is Dynamisch.

7. VERVOER

JEZELF KUNNEN VERPLAATSEN — MOBILITEIT VOOR IEDEREEN

**DOELGROEPEN: OUDEREN, MENSEN MET EEN
ZICHTBARE OF ONZICHTBARE BEPERKING.**

Toegankelijk vervoer is een basisvoorwaarde voor een inclusieve samenleving. Inwoners moeten zich zelfstandig, veilig en comfortabel kunnen verplaatsen naar werk, school, zorgvoorzieningen of ontmoetingsplekken. Goede bereikbaarheid en mobiliteit draagt direct bij aan zelfredzaamheid, participatie en leefkwaliteit.

Het gemeentelijke mobiliteitsbeleid is vastgelegd in het *Mobiliteitsplan Woensdrecht 2026–2030*, waarin toegankelijkheid, verkeersveiligheid en duurzaamheid integraal zijn opgenomen.

7.1 HUIDIGE SITUATIE

De gemeente Woensdrecht maakt van *toegankelijkheid en inclusie* een vast onderdeel van het mobiliteitsbeleid. Iedereen - jong of oud, met of zonder beperking, met of zonder auto - moet zich vrij kunnen verplaatsen binnen en tussen de kernen. De gemeente werkt hierbij aan drie pijlers:

- *Zelfstandig vervoer*
- *Openbaar vervoer en maatwerkvoorzieningen (bevoegdheid van de provincie OV)*
- *Toegankelijke infrastructuur en verkeersveiligheid*

7.1.3 Toegankelijke infrastructuur en verkeersveiligheid

Een toegankelijke leefomgeving is de basis van veilig verkeer. De gemeente investeert in infrastructuur die uitnodigt tot lopen en fietsen, met extra aandacht voor kwetsbare weggebruikers.

7.1.1 Zelfstandig vervoer

Zelfstandig vervoer betekent dat inwoners zonder hulp kunnen reizen, of dat vervoer eenvoudig te organiseren is als dat nodig is.

Belangrijke uitgangspunten:

- Iedereen, ongeacht leeftijd of beperking, moet zich efficiënt en veilig kunnen verplaatsen.
- Parkeerplaatsen, fietsstallingen, trottoirs en oversteekplaatsen moeten fysiek toegankelijk zijn.
- Bewegwijzering en verlichting worden verbeterd om oriëntatie en veiligheid te vergroten.

Daarnaast is er aandacht voor doelgroepenvervoer (zoals leerlingenvervoer en Wmo-vervoer), zodat ook inwoners met een beperking of mobiliteitsprobleem actief kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven

7.1.2 Openbaar vervoer en maatwerkvoorzieningen

De gemeente werkt samen met de provincie en vervoerders om buslijnen te behouden en kernen bereikbaar te houden, ook voor kwetsbare groepen

Waar regulier openbaar vervoer ontbreekt, biedt *Bravoflex* een belangrijke aanvulling. Deze flexibele dienst maakt maatwerkvervoer mogelijk voor inwoners zonder auto of met beperkte mobiliteit. Bravoflex draagt bij aan zelfstandigheid, vooral in de kleinere kernen.

Acties en samenwerkingen:

- Structureel overleg met provincie en vervoersmaatschappijen over behoud van verbindingen.
- Verbetering van bushaltes en wachtruimtes, inclusief fysieke toegankelijkheid.
- Communicatiecampagnes om inwoners te informeren over alternatieve vervoersopties (provincie is leidend)

7.2 BELANGRIJKSTE MAATREGELEN:

SAMENGEVAT VORMEN DE MAATREGELEN HIERONDER DE KERN VAN WAT WE NU ALS GEMEENTE AL DOEN AAN INCLUSIE BINNEN HET THEMA VERVOER:

• **VEILIGE TROTTOIRS EN FIETSPADEN:** BREED, GOED VERLICHT EN OBSTAKELVRIJ.

• **VEILIGE OVERSTEEKPLAATSEN:** ONDER ANDERE NIEUWE ZEBRAPADEN BIJ SCHOLEN EN DRUKKE KRUISINGEN.

• **GOEDE VERLICHTING:** VOORAL RONDOM SCHOLEN, BUSHALTES EN ONTMOETINGSPLEKKEN.

• **PARKEERVOORZIENINGEN VOOR MINDERVALIDEN:** VOLDOENDE, HERKENBAAR EN CENTRAAL GELEGEN.

• **TOEPASSING VAN DUURZAAM VEILIG-PRINCIPES:** 30 KM/U-ZONES, SNELHEIDSREMMERS, DUIDELIJKE MARKERING.

DE GEMEENTE STIMULEERT DAARNAAST BEWUSTWORDING VIA EDUCATIEVE VERKEERSPROGRAMMA'S ZOALS BVL (BRABANTS VERKEERSVEILIGHEIDSLABEL), TT (TOTALLY TRAFFIC), MONO EN ACTIES VIA (VVN) VEILIG VERKEER NEDERLAND

Samenhang met andere beleidsvelden

Mobiliteit is onlosmakelijk verbonden met andere thema's in de Lokale Inclusieagenda:

- ❖ *Onderwijs:* veilige routes naar school en toegankelijke voorzieningen.
- ❖ *Zorg en welzijn:* vervoer naar dagbesteding, huisarts of ontmoetingsplek.
- ❖ *Wonen:* bereikbaarheid van nieuwe woonlocaties en levensloopbestendige wijken.
- ❖ *Recreatie en economie:* goede verbindingen voor bewoners én bezoekers

7.3 Toekomstige focus (2026–2030)

Hoewel veel activiteiten reeds in bestaand beleid zijn opgenomen, en we hiermee voldoen aan de principes uit de VN-ladder en het VNG protocol, willen we met deze agenda richting de toekomst aanzet geven tot het verder versterken van de volgende uitgangspunten:

- **Verbeteren van fysieke toegankelijkheid van trottoirs, fietspaden en bushaltes**
- **Behouden van essentiële OV-verbindingen in samenwerking met provincie en vervoerders**
- **Verhogen van verkeersveiligheid bij scholen en drukke oversteekpunten**
- **Stimuleren van duurzaam en inclusief vervoer, zoals elektrische deelauto's en deelfietsen**
- **Vergroten van bewustwording via educatie, campagnes en handhaving**

Deze uitgangspunten zijn onderdeel van ons vigerend beleid, maar in het kader van inclusie kan er op deze onderwerpen aanvullend beleid ontwikkeld worden.

Eén van de concrete acties in de agenda is het breder participeren met onze externe partners en inwoners. Hierop kunnen specifiek voor het thema 'inclusie' nieuwe uitgangspunten ontwikkeld worden.

8. VRIJE TIJD

IEDEREEN KAN MEEDOEN EN GENIETEN

**DOELGROEPEN: GEZINNEN, OUDEREN, MENSEN MET EEN
ZICHTBARE OF ONZICHTBARE BEPERKING, JONGEREN,
TOERISTEN, INWONERS MET LAGE INKOMENS.**

Vrije tijd is essentieel voor welzijn, gezondheid en sociale verbondenheid. In de gemeente Woensdrecht willen we dat **iedereen** kan deelnemen aan sport, cultuur, recreatie en ontmoeting.

Een inclusieve vrijetijdsomgeving betekent dat voorzieningen, evenementen en buitenruimten **toegankelijk, betaalbaar en uitnodigend** zijn voor iedereen.

Het beleid sluit aan bij de *Economische Visie / Toerisme & Recreatie* en het streven naar *brede welvaart* in de gemeente.

8.1 HUIDIGE SITUATIE

Woensdrecht heeft een rijk verenigingsleven, een aantrekkelijke natuur- en recreatieve omgeving en een groeiend evenementenaanbod. Tegelijkertijd vraagt sociale inclusie binnen deze sector om structurele aandacht: niet iedereen voelt zich vanzelfsprekend welkom of kan zonder drempels deelnemen. Daarom werkt de gemeente aan een omgeving waar iedereen mee kan doen, met aandacht voor *toegankelijkheid, gastvrijheid en betaalbaarheid*

Aanbod op maat

We ontwikkelen recreatief en cultureel aanbod dat aansluit bij de diversiteit van onze inwoners:

- Activiteiten voor gezinnen, natuurliefhebbers, senioren en sportieve fietsers.
- Evenementen en initiatieven die rekening houden met uiteenlopende interesses, leeftijden en mogelijkheden.
- Aandacht voor kwetsbare doelgroepen bij programmering, communicatie en prijsstelling.

8.1.1 Gastvrijheid en beleving

De beleving van gastvrijheid bepaalt in grote mate hoe aantrekkelijk onze gemeente wordt ervaren. Dat begint bij een warm welkom – zichtbaar, voelbaar en inclusief. Daarom stimuleren we ondernemers, verenigingen en organisatoren om rekening te houden met diversiteit en toegankelijkheid in hun aanbod, houding en communicatie.

De gemeente ondersteunt dit door:

- Scholing en bewustwording rond inclusieve gastvrijheid.
- Samenwerking tussen horeca, toeristische aanbieders en welzijnsorganisaties.
- Het zichtbaar maken van toegankelijke voorzieningen via informatiekanalen/routes

Toegankelijkheid van evenementen en voorzieningen

Evenementen en recreatieve voorzieningen moeten fysiek, sociaal en digitaal toegankelijk zijn.

Dat betekent:

- Toegankelijke routes, paden en ingangen bij evenementen.
- Rolstoeltoegankelijke sanitaire voorzieningen en rustplekken.
- Informatievoorziening in begrijpelijke taal en online vindbaarheid.
- Samenwerking met organisatoren om toegankelijkheid structureel te toetsen en te verbeteren.

De gemeente stimuleert en faciliteert organisatoren via richtlijnen, communicatie en waar mogelijk subsidies.

8.1.2 Voorzieningen en infrastructuur

Een inclusieve recreatieomgeving vraagt om toegankelijke voorzieningen in de openbare ruimte.

Belangrijke stappen zijn al gezet, zoals:

- ❖ **Uitrol van de HogeNood-app**, waarmee inwoners en bezoekers eenvoudig toegankelijke toiletten kunnen vinden.
Dankzij een *subsidieregeling voor ondernemers* wordt deelname aan deze app gestimuleerd, waardoor het aantal toegankelijke toiletten groeit en de gastvrijheid toeneemt.
- ❖ **Verbetering van wandel- en fietspaden** met aandacht voor rustpunten, bankjes, reparatiepunten en 'bike-friendly' horeca.
- ❖ **Verbinding van recreatieve routes** met bestaande netwerken in de Brabantse Wal en grensregio.
- ❖ **Nieuwe speelvoorzieningen zijn multifunctioneel** en daarmee geschikt voor kinderen met een beperking.

8.1.3 Samenwerking en lokale kracht

De gemeente werkt samen met verenigingen, ondernemers, maatschappelijke organisaties en inwoners om het vrijetijdsaanbod inclusief te maken. Voorbeelden zijn:

- Evenementen waarin inwoners met en zonder beperking samen sporten, creëren of optreden.
- Initiatieven vanuit welzijnsorganisaties die laagdrempelig bewegen, cultuur of ontmoeting stimuleren.
- Betrokkenheid van jongeren bij de organisatie van lokale evenementen.

Door inwoners actief te betrekken, versterken we de sociale cohesie en vergroten we de betrokkenheid bij de leefomgeving

8.1.4 Landschap en beleving

Woensdrecht heeft een bijzonder landschap dat uitnodigt tot recreatie en ontspanning.

Via verschillende projecten maken we dit *beleefbaar voor iedereen*. We versterken de verbinding tussen mens en omgeving door:

- Ontwikkeling van toegankelijke wandel- en fietsroutes door natuurgebieden.
- Behoud en ontsluiting van cultureel erfgoed en natuurwaarden.
- Educatieve projecten die natuurbeleving combineren met bewustwording en duurzaamheid.

Zo dragen we bij aan zowel *maatschappelijke inclusie als duurzame ontwikkeling* van het gebied

8.2 BELANGRIJKSTE MAATREGELEN

SAMENGEVAT VORMEN DE MAATREGELEN HIERNAAST DE KERN VAN WAT WE NU ALS GEMEENTE AL DOEN OM INCLUSIE TE BEVORDEREN BINNEN HET THEMA VRIJE TIJD.

- ❖ Vergroten van sociale en fysieke toegankelijkheid bij evenementen en recreatieve voorzieningen
- ❖ Structurele ondersteuning van verenigingen en organisatoren in inclusief beleid
- ❖ Verdere uitrol van de HogeNood-app en verbetering van toegankelijk sanitair
- ❖ Ontwikkeling van laagdrempelige recreatie- en ontmoetingsinitiatieven voor kwetsbare groepen
- ❖ Stimuleren van gastvrijheidstrainingen en bewustwording bij ondernemers
- ❖ Verbeteren van de digitale vindbaarheid van toegankelijk aanbod (routes, evenementen, voorzieningen)
- ❖ Versterken van de verbinding tussen natuur, cultuur en samenleving

8.3 Toekomstige focus (2026–2030)

Hoewel veel activiteiten reeds in bestaand beleid zijn opgenomen, en we hiermee voldoen aan de principes uit de VN-ladder en het VNG protocol, willen we met deze agenda richting de toekomst aanzet geven tot het verder versterken van de volgende uitgangspunten:

- **Verdere uitrol van de HogeNood-app en verbetering van toegankelijk sanitair**
- **Ontwikkeling van laagdrempelige recreatie- en ontmoetingsinitiatieven voor kwetsbare groepen**
- **Stimuleren van gastvrijheidstrainingen en bewustwording bij ondernemers**

Deze uitgangspunten zijn onderdeel van ons vigerend beleid, maar in het kader van inclusie kan er op deze onderwerpen aanvullend beleid ontwikkeld worden.

Eén van de concrete acties in de agenda is het breder participeren met onze externe partners en inwoners. Hierop kunnen specifiek voor het thema 'inclusie' nieuwe uitgangspunten ontwikkeld worden. De agenda is Dynamisch.

9. CONCLUSIE

De Lokale Inclusie Agenda 2026–2030 laat zien dat Woensdrecht al veel stappen heeft gezet richting een samenleving waarin iedereen mee kan doen. Veel activiteiten zijn in bestaand beleid opgenomen en worden uitgevoerd. **De gemeente Woensdrecht voldoet ruimschoots aan de verplichtingen uit het VN-verdrag handicap binnen de bestaande bedrijfsvoering.** De analyse van de zes levensdomeinen toont een stevige basis van beleid, samenwerking en bewustwording. Tegelijkertijd blijft structurele aandacht nodig voor toegankelijkheid, gelijke kansen en sociale verbondenheid, vooral nu de samenleving verandert en verschillen tussen inwoners kunnen toenemen.

De lokale koers vormt het kompas: bouwen aan sterke, verbonden dorpen waar inwoners elkaar kennen, voorzieningen bereikbaar zijn en iedereen – ongeacht beperking, leeftijd of achtergrond – kan deelnemen aan het maatschappelijk leven. Dit vraagt blijvende investering in de sociale basis, in fysieke en digitale toegankelijkheid en in samenwerking tussen overheid, inwoners en maatschappelijke partners.

De toekomstige focus binnen de Lokale Inclusie Agenda geeft richting aan het verder verankeren van inclusie in beleid, uitvoering en dienstverlening naar de toekomst toe. Inclusie is geen afzonderlijk thema, maar een integrale opgave binnen alle gemeentelijke domeinen. Duurzame samenwerking met partners, versterking van uitvoeringskracht en het monitoren van resultaten blijven daarbij essentieel.

In de hierop volgende **actielijst** kunnen verschillende aanvullende maatregelen opgenomen worden die bijdragen aan het verder verbeteren van inclusie. In de basis gebeurt al veel en is een groot deel van het werk stevig in beleid verankerd. Binnen de beschikbare capaciteit, tijd en financiële middelen worden – naast het uitvoeren van het bestaande beleid – gerichte extra acties voorgesteld. Deze richten zich onder meer op het vergroten van bewustwording, het versterken van participatie en het verbeteren van toegankelijkheid. Zo worden bijvoorbeeld nadere maatregelen opgenomen om bewustwording verder te stimuleren, en is een bewustwordingskalender ontwikkeld die de afdeling Communicatie kan gebruiken om aandacht te vragen voor relevante nationale dagen.

Daarnaast zal breder geparticipeerd moeten worden, onder andere via de VN-quickscan, om per kern de juiste accenten te kunnen leggen en inwoners actief te betrekken bij het verder vormgeven van inclusie.

De Lokale Inclusie Agenda is een dynamisch document dat periodiek kan worden bijgesteld op basis van voortgang, nieuwe inzichten en veranderende maatschappelijke opgaven. Met deze koers, focus en uitvoeringsagenda creëert Woensdrecht een stevig en toekomstbestendig kader waarin inclusie structureel onderdeel uitmaakt van de gemeentelijke organisatie, besluitvorming en samenwerking. Zo werkt de gemeente gericht toe naar een inclusieve, toegankelijke en betrokken samenleving waarin iedereen volwaardig kan deelnemen.

10. ACTIEAGENDA 2026-2030

De actieagenda is een dynamisch document dat periodiek geactualiseerd moet worden. Door breder te participeren, het gesprek aan te gaan met belangrijke partners en periodiek te evalueren met bijvoorbeeld de Adviesraad Sociaal Domein en de dorpsplatformen, kan de agenda verder worden aangescherpt en doorontwikkeld.

Voor een verdere aanscherping en invulling van de agenda worden in ieder geval de volgende maatregelen voorgesteld:

Maatregel	Verantwoordelijke partij(en)	Tijdspad	Indicator/resultaat
De VN-Quickscan uitzetten bij externe partners voor een bredere inventarisatie op de uitgangspunten en actiepunten binnen het onderwerp Lokale Inclusie	Gemeente, Dorpsplatformen, BWI, ISD, Onderwijs, Inwoners	2026	De resultaten uit de enquête geven richting aan de te nemen koers en het prioriteren van de acties
De Lokale Inclusie agenda bespreken met de dorpsplatformen en ophalen waar wat hun betreft de accenten liggen en prioriteit gegeven kan worden aan bepaalde acties. Ook kunnen nieuwe acties ingebracht worden op de bestaande agenda.	Dorpsteams en Dorpsplatformen	2026	Participeren met Dorpsplatforms en Dorpsteams maken dat de LIA gedragen wordt door de samenleving en de juiste accenten worden gelegd.
Jaarlijks monitoren, evalueren en bijstellen van de LIA samen met interne en externe partners zorgt ervoor dat de agenda actueel en effectief blijft, het betreft een dynamische agenda.	Adviesraad Sociaal Domein, Dorpsplatformen, Gemeente	Jaarlijks	een actuele LIA

TOEKOMSTIGE FOCUS

In ieder hoofdstuk van de LIA staan een aantal speerpunten onder het kopje 'toekomstige focus' benoemd. Dit zijn speerpunten die onderdeel zijn van vigerend beleid. Deze kunnen met aanvullend beleid worden versterkt vanuit inclusie gezien.

De speerpunten die hier samengevat zijn uit de verschillende hoofdstukken, dienen als vertrekpunt voor verdiepende gesprekken met onze stakeholders. Op basis daarvan kunnen concrete acties als aanvullend beleid worden ontwikkeld. Zo blijft de agenda dynamisch.

Vrije tijd:

- Verdere uitrol van de HogeNood-app en verbetering van toegankelijk sanitair
- Ontwikkeling van laagdrempelige recreatie- en ontmoetingsinitiatieven voor kwetsbare groepen
- Stimuleren van gastvrijheidstrainingen en bewustwording bij ondernemers

Vervoer:

- Verbeteren van fysieke toegankelijkheid van trottoirs, fietspaden en bushaltes
- Behouden van essentiële OV-verbindingen in samenwerking met provincie en vervoerders
- Verhogen van verkeersveiligheid bij scholen en drukke oversteekpunten
- Stimuleren van duurzaam en inclusief vervoer, zoals elektrische deelauto's en deelfietsen
- Vergroten van bewustwording via educatie, campagnes en handhaving

Onderwijs & ontwikkeling:

- Het verder vergroten van fysieke en sociale toegankelijkheid van onderwijsvoorzieningen
- Het blijven stimuleren van levenslang leren voor alle inwoners

Thuis:

- Uitbreiden van woonvormen voor ouderen en mensen met een beperking
- Versterken van mantelzorgondersteuning
- Stimuleren van sociale samenhang in de woonomgeving
- Duurzame, energiezuinige en levensloopbestendige woningbouw

Werk & Inkomen:

- Verdere versterking van arbeidsinclusie: belemmeringen wegnemen, kansen creëren, maatwerk bieden
- Nauwere samenwerking tussen ISD, BWI en werkgeversnetwerken
- Ontwikkeling van leer-werktrajecten voor jongeren en statushouders
- Bevordering van vrijwilligerswerk als opstap naar werk en participatie
- Extra inzet op duurzame arbeidsparticipatie en doorstroming naar regulier werk

Welzijn, Gezondheid & Ondersteuning:

- Het versterken van preventie en vroegsignalering
- Het vergroten van mentale veerkracht bij jongeren en volwassenen
- Het bevorderen van samenwerking tussen zorg, welzijn en onderwijs
- Het verminderen van gezondheidsachterstanden in kwetsbare wijken
- Het stimuleren van vitale, gezonde leefomgevingen die ontmoeting en beweging bevorderen
- Het versterken van mantelzorgondersteuning en respijtzorg
- Het stimuleren van verenigingen bij te dragen aan een inclusieve samenleving

Hiernaast staan een aantal voorbeelden van concrete acties die bijdragen aan het versterken van inclusie en uitgevoerd kunnen worden binnen de beschikbare capaciteit en middelen.

Op basis van de speerpunten van 'toekomstige focus' kunnen nieuwe acties worden ontwikkeld en toegevoegd aan de agenda. Hiervoor is voorgesteld om eerst breder te participeren met de speerpunten als vertrekpunt voor het ontwikkelen van aanvullend beleid/acties.

Levensdomein	Maatregel	Verantwoordelijke partij(en)	Tijdspad	Indicator / Resultaat
Welzijn, Gezondheid & Ondersteuning	Buurtinitiatieven ondersteunen, zoals lief & leedstraatjes en burenhulp	gemeente & Dorpsteams	2026	evaluatie in samenspraak met dorpsteams
Welzijn, Gezondheid & Ondersteuning	Jongerenpanel mentale gezondheid opzetten	Jongerenwerk, GGD, BWI	2027	Panel opgericht en actief
Bewustwording	Gevelverlichting gemeentehuis: Thematische verlichting om aandacht te vragen voor bepaalde onderwerpen zoals 'orange the world'	Gemeente	Jaarlijks	Bewustwording algemeen
Vrije Tijd	Uitbreiding HogeNood-app met lokale horeca en voorzieningen	Gemeente, Ondernemersvereniging	2026–2027	Aantal deelnemende locaties
Vervoer	Ontwikkelen rolatorpaden/stippenpad in iedere dorpskern	Gemeente, Dorp platformen	2026-2028	routes gerealiseerd.

11. BEWUSTWORDINGSKALENDER INCLUSIE

Bewustwording vormt een belangrijke onderdeel binnen de Lokale Inclusie Agenda 2026–2030. Naast beleid en uitvoering is het essentieel dat inwoners, organisaties en professionals zich blijvend bewust zijn van wat inclusie betekent in de dagelijkse praktijk. Door jaarlijks aandacht te besteden aan landelijke en internationale bewustwordingsdagen wordt inclusie zichtbaar, herkenbaar en bespreekbaar gemaakt binnen alle levensdomeinen.

Een voorbeeld hiervan is het plaatsen van gevelverlichting op het gemeentehuis. Zo kan het gemeentehuis thematisch belicht worden om aandacht te vragen voor bepaalde onderwerpen zoals ‘orange the world’ dag tegen geweld tegen vrouwen en meisjes.

Maand	Datum / Periode	Bewustwordingsdag of -week	Relevante Levensdomeinen	Doel / Thematiek
Januari	Laatste week jan	Nationale Voorleesdagen	Onderwijs & Ontwikkeling	Stimuleren van leesplezier en taalontwikkeling bij jonge kinderen
	8-mrt	Internationale Vrouwendag	Werk & Inkomen	Gelijke kansen en participatie van vrouwen
April	7-apr	Wereldgezondheidsdag	Welzijn & Gezondheid	Gezonde leefstijl, preventie en vitaliteit
	April (wisselend)	Nationale Verkeersveiligheidsdag	Vervoer	Verkeersveiligheid en bewustwording bij kwetsbare weggebruikers
Juni	1e week juni	Week van de Mentale Gezondheid	Welzijn & Gezondheid	Mentale veerkracht en preventie
Augustus	12-aug	Internationale Jeugddag	Onderwijs Welzijn	Jongerenparticipatie en ontwikkeling
September	1e–2e week sept	Week van Lezen en Schrijven	Onderwijs & Ontwikkeling	Bestrijding laaggeletterdheid en digitale uitsluiting
	2e weekend sept	Open Monumentendag	Vrije Tijd Cultuur	Toegankelijk erfgoed en cultuurparticipatie
	Laatste week sept	Week tegen Eenzaamheid	Welzijn	Sociale verbinding en betrokkenheid
	11-okt	Coming Out Day	Welzijn Vrije Tijd	Acceptatie en sociale veiligheid LHBTQI+ inwoners
November	10-nov	Dag van de Mantelzorg	Thuis Welzijn	Waardering en ondersteuning mantelzorgers
	November (week 2–3)	Week van de Mantelzorg	Thuis Welzijn	Verbinding en respijtzorg
December	3-dec	Internationale Dag voor Mensen met een Beperking	Alle domeinen	Toegankelijkheid en inclusieve samenleving
	7-dec	Nationale Vrijwilligersdag	Vrije Tijd Werk & Inkomen	Waardering en erkenning vrijwilligers